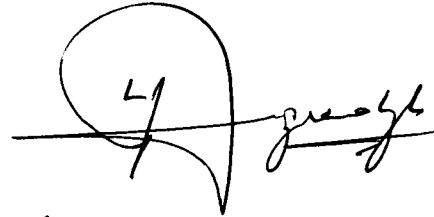
 İYİ PARTİ	TBMM İYİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI
TARİH:	31. 10. 2018
SAYI :	10 - 023

10/383

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uygur diasporasının dünyaya yaptığı çağrıya göre son iki yılı aşkın süreçte resmi rakamlara göre 1 milyon, gayri resmi rakamlara göre ise 3 milyonu aşkın Uygur Türk'leri "terbiye kampları" adı altında hapse atılmıştır. "Kardeş aile projesi" adı altında Çin istihbarat elemanları, erkekleri hapse atılan Türk ailelerinin evlerine yerleştirilerek birlikte yaşamaya zorlanmış, genç kızlar Çinli erkeklerle evlendirilmeye mecbur bırakılmış, Ramazan ayında ise iş daha da ileriye götürülerek soydaşlarımız gündüz vakti içki içmeye zorlanmıştır. Doğu Türkistan ile dışarıdan irtibat kurmak, telefonla görüşmek imkânsız hale gelmiştir. İrtibat kuranlar direkt hapse atılmakta, Doğu Türkistan'da hiç kimsenin can ve mal güvenliği bulunmamaktadır. Çin, Doğu Türkistanlıları tamamen yok etmek ve haritadan silmek istemektedir. Türk halkı ve Türkiye Cumhuriyeti Doğu Türkistan'a sahip çıkmalı, Çin zulmünü durdurmalı, Doğu Türkistanlı soydaşlarımızın can ve mal güvenliği uluslararası yasalara göre garanti altına alınmalıdır.

Doğu Türkistan'da yaşananların detayıyla incelenmesi ve soydaşlarımızın gördüğü zulmün sebeplerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 16.10.2018

Yavuz Ağralıoğlu
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Uygur diasporası Uygur diasporası, Çin'deki kayıp aile üyelerinin akıbetinden kaygılanmaktadır. Doğu Türkistan'da kontrolü sıkılaştıran Çin hükümeti, bunu dini aşırıcılıkla mücadele kampanyası olarak tanımlıyor.

Birleşmiş Milletler, Çin hükümetinin, yasalardaki terör, aşırıcılık ve ayrılıkçılıkla ilgili geniş ve belirsiz tanımlara dayanarak, yaklaşık 3 milyon

Müslüman Uygur'u "yeniden eğitim" kamplarında gözaltında tuttuğunu öne sürüyor.

Ancak bu suçlamaları reddeden Pekinli yetkililer, attıkları adımların sadece İslamcı militanları ve ayrılıkçıları hedef aldığını savunuyor.

Çok sayıda Uygur, gözaltı kamplarında kaybettikleri aile üyelerinin nerede olduğunu hala bilmediklerini söylüyor.

Bunlardan biri olan Gulgine Mamut'un oğlu Pakzat Qurbanjan, 2016'da, daha 16 yaşındayken tutuklanmıştır. Gulgine Mamut, şu anda Türkiye'de mültecidir.

Mamut yaşadıklarını "Oğlumu, evini ziyarete gelirken, Urumçi havaalanında, devlete karşı komplo kurmak suçlamasıyla tutukladılar. Masum oğlumu Urumçi'de 13 yıl hapse mahkûm ettiler. Bana suçunun hükümeti devirmeye teşebbüs olduğunu söylediler" şeklinde anlatıyor.

Mamut'un oğlu, Ağustos 2017'de ıslah evine kapatılmış ancak sonradan bir "toplama kampına" aktarılmış.

Mamut, Birleşmiş Milletler'e, insan hakları örgütlerine ve güçlü ülkelere, oğlunu ve Çin hapisanelerinde tutulan diğer masum Uygurlar'ı kurtarmaları için çağrıda bulunmuştur.

Şu anda Türkiye'de yaşayan Amina Muhammadjan adlı başka bir Uygur mülteciyse, Guher Nijat adlı kızının nasıl kaybolduğunu ağlayarak anlatmıştır.

Kızının Urumçi'de tutuklandığını söyleyen Muhammadjan sözlerini "Bana sadece hapiste olduğu söylendi. Nerede olduğunu veya ne kadar ceza aldığını bile bilmiyorum. Ondan haber almalı 16 ay oldu" şeklinde sürdürüyor.

Diaspora üyelerinin neredeyse hepsi, Çin hükümetinin baskısından dolayı Sincan bölgesindeki kayıp akrabalarıyla iletişim kuramadıklarını söylüyor. Ağırlıklı olarak Müslümanların yaşadığı Sincan bölgesindeki zorlukları, uluslararası insan hakları örgütleri de doğruluyor.

Uluslararası Af Örgütü tarafından yayınlanan bir rapor, kamplardaki mahkûmların, İslami veya Çin'de hâkim olan Han kültürüne ters düşen gelenekleri yerine getirmeyi reddetmeye zorlandıklarını ortaya koydu. Raporunda, yeterince ilerleme gösteremeyenlerin dayak ve diğer işkence yöntemlerine maruz kaldığı kaydedildi.

Doğu Türkistan'da gerçekleşen bu olumsuz tablonun nedenlerinin detaylarıyla incelenmesi ve soydaşlarımızın gördüğü zulmün araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

..... Sayılı Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

2	Leffa Türkmen	Kocaeli	[Signature]
	Aylin Cesur	İsparta	[Signature]
4	Hesran Subaşı	Antalya	[Signature]
5	Emir Kaplan	Tekirdağ	[Signature]
6	Zeki Hakan SİMİL	MERKİS	[Signature]
7	Durmuş YILMAZ	Ankara	[Signature]
8	Aydın Adnan Sezgin	Aydın	[Signature]
9	Ahmet GELİK	İSTANBUL	[Signature]
10	Dursun ATAŞ	KAYSERİ	[Signature]
11	Ferit Bektaş	Antalya	[Signature]
12	İsmail OK	Balıkesir	[Signature]
13	Hüseyin ÜRS	TRABZON	[Signature]
14	ÜMIT BETAL	İSTANBUL	[Signature]
15	Ümit DİKBAYIL	SAKARYA	[Signature]
16	Tuba Ural Çelikel	ANTALYA	[Signature]
17	İsmail KONCUK	Adana	[Signature]
18	İsmail Zafiyin	BURSA	[Signature]
19	Arslan Kabutoğlu	ERZURUM	[Signature]
20	Behçe Çelike	Mersin	[Signature]
21	İbrahim Halil ÖZAL	Ankara	[Signature]
22	AHAT ANAŞCAN	İstanbul	[Signature]